

Şaban İba: Türk solunda sosyal şovenizm ve milliyetçilik

Posted on 08/11/2019

Devrim, demokrasi ve sosyalizm mücadeleleri tarihi bize göstermiştir ki, burjuva şoven şartlanmalardan kendisini kurtaramamış bir işçi sınıfının ve onun politik örgütlenmeleri ulusal sorun konusunda kendisine düşen görevleri yapamamıştır. Yeterince bilinç ve örgütlülük gösteremeyen egemen ulus işçileri, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesine sahip çıkmadıkları gibi, buna tepki göstermiş, kendi burjuvazinin “vatan savunması ve ulusal birlik” sloganlarından etkilenerek ulusların eşitlik ve özgürlük mücadelelerine karşı tavır almıştır.

Ezilen ulusun işçi ve emekçi yığınlarındaki aydın kesimlerinde yanlış şartlanmamaları her iki ulusun işçilerinin birliğini ve ittifakını zayıflatan unsurlardır. Bununla mücadele de ezilen ulusun sosyalistlerine büyük görevler düşer. Halklar arasında suni olarak yaratılan düşmanlıkların giderilmesinde ve işçilerin ittifakının sağlanmasında en büyük görev, hiç kuşkusuz egemen ulusun işçi hareketine ve onun örgütlerine düşmektedir. Ezilen ulusa ve onun emekçi kitlelerine güven vermek, ancak onunu ciddi, tutarla ve kararlı çabalarıyla mümkündür.

Çok uluslu bir ülkede işçilerin birliğinin gerçekleşmesi, dayanışma ve örgütlenme biçimleri her iki işçi hareketinin niteliğine bağlıdır. Bu konunun siyasal bir program olarak ele alınışında temel ilke, yalnızca ezilen ulusun işçileriyle ittifak kurmak değil, aynı zamanda ezilen ulusun, ulusal baskı ve sömürüye karşı olan tüm ulusal ve demokratik güçleriyle ittifak ve dayanışmadır.

Bu noktada çeşitli ulusların işçi hareketlerinin örgütlenmesini ve bunlar arasındaki sınıfsal

çıkarlara dayalı birliğin ve dayanışmanın biçimini somut tarihi şartlar, coğrafi konum, ekonomik ve sosyal yapı, işçi hareketinin niteliği, gelişkinlik derecesi, ortaya çıkan devrimci durumlar vb konular belirler. Bu dayanışmanın en basit politik destekler, eylem birlikleri ve örgütsel birliklere kadar varan çeşitli biçimleri vardır.

Sömürge sorunu aynı zamanda ulusal bir sorun olduğu için ulusal sorunun çözümü için izlenecek yol ve yöntemler bellidir. Bu bakımdan sorun dört temel ilkeyle ele alınabilir: Birincisi, objektif şartların doğru tahlil edilmesi gereklidir. İkincisi, devrimci ilke tektir ve dünden bugüne değişmemiştir. Bu ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesidir. Üçüncüsü, sorunun çözümü bir ülkeden diğerine çok değişik özellikler gösterebilir ve bu konuda hazır bir reçete aramamak gereklidir. Dördüncüsü, ezen ve ezilen ulusların işçi sınıfları, devrimci ve demokratik güçleri arasında gerçekleştirilmesi gereken ittifak ve ilişki biçimleri de, ülkeden ülkeye değişen objektif şartlara ve somut durumlara göre değişik biçimler gösterir.

Lenin proletarya partilerinin görevlerini iki biçimde ortaya koyar: 1-Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı için ilkeli ve tutarlı bir mücadele. 2-Aynı devlet içindeki (veya uluslararası plandaki) bütün ulusların proleterlerinin sınıf mücadelesinde ortak çıkarları gereği sürdürecekleri ilkeli ve tutarlı ittifak. Çok uluslu devletlerde egemen ulusun işçi sınıfının, özel olarak ezilen ulusunun işçileriyle ve genel olarak ulusal kurtuluş güçleriyle ilişkileri elbette daha ileri düzeyde ve farklı olacaktır.

Lenin proleter partilerin önüne “çifte görev” olarak şunu koymaktadır: “Bir yandan ulusal eşitsizliğe, milli baskıya karşı ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı yolunda ciddi bir mücadele, diğer yandan çeşitli ulustan işçiler arasında sınıksız ve çözülmez bir ittifak. Bu bağlamda sol ve sosyalist partilerin iki temel görevinden biri, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı için ilkeli ve tutarlı bir mücadeledir. İkincisi de aynı devlet içindeki (veya uluslararası plandaki) bütün ulusların proleterlerinin sınıf mücadelesinde ortak çıkarları gereği sürdürecekleri ilkeli ve tutarlı ittifaktır. Ters durumlar, sol ve sosyalist hareketin

sosyal şoven sapmalarına tekabül eder.

Çok uluslu devletlerde egemen ulusun işçi sınıfının, özel olarak ezilen ulusunun işçileriyle ve genel olarak ulusal kurtuluş güçleriyle ilişkileri elbette daha ileri düzeyde ve farklı olacaktır. Lenin proleter partilerin önüne “çifte görev” olarak şunu koymaktadır: “Bir yandan ulusal eşitsizliğe, milli baskıya karşı ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı yolunda ciddi bir mücadele, diğer yandan çeşitli ulustan işçiler arasında sınımsız ve çözülmez bir ittifak.” Ancak, işçi sınıfının bunu başaramadığı durumlarda (yani, kendi bağımsız politikasını ortaya koyup yürütemediği, kendisi için bir sınıf olarak örgütlenemediği durumlarda) işçi hareketi burjuvazinin dümen suyuna girer. Dolayısıyla işçi hareketi kendisini kurtarmak ve kendisiyle birlikte tüm toplumu kurtarmak için gerekeni yapamaz. Bu olumsuz durumda, işçi sınıfını, uluslararası ilişkilerde enternasyonalizme değil, sosyal şovenizme götürür.

Cumhuriyet tarihi boyunca egemen ulus ve devlet şovenizminin etkisinde kalan Türkiye sol ve sosyalist hareketi, Kürt sorunu, Ermeni sorunu, Rum sorunu, Kıbrıs sorunu, Musul ve Kerkük sorunu, Hatay sorunu karşısında sürekli ve sistemli olarak sosyal şoven ve milliyetçi politikalar izlemiştir. Bu bağlamda Türkiye sol ve sosyalist hareketinin Kemalizm’den ve Stalinizm’den olağanüstü düzeyde etkilendiğini, tarihi boyunca ve günümüzde hala bu tutumunu sürdürdüğünü, tarihsel olgulara ve somut gelişmelere rağmen kendisiyle yüzleşmekten kaçındığını biliyoruz. Ancak bu ideolojik ve siyasal sorun ayrı bir yazı ile ele alınabilecek kadar önemli olduğundan konuyu irdelemeyi başka bir zamana bırakıyoruz.

Şaban İba 1948 yılında Develi’de doğdu. Üniversiteyi Ankara’da okudu. FKF ve TİP’te çalıştı. Dev-Genç’te MYK üyeliği yaptı. THKP-C içinde yer aldı. 12 Mart’ta Dev-Genç ve 15-16 Haziran Olayları’ndan yargılandı. 1975’ten sonra Kurtuluş hareketinin kurucularındadı. 12 Eylül darbesinden sonra TKKKÖ kurucusu ve yöneticisi olmaktan yargılandı. 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde iki kez idam cezası istemiyle İba, toplam 11 yıl cezaevinde yattı.

Kaynak: noktayorumhaber.com